

NORDBALT

NordBalt är en planerad likströmsförbindelse för 700 MW mellan Sverige och Litauen. När förbindelsen står klar blir de baltiska länderna integrerade med den nordiska och europeiska elmarknaden. Läs mer: www.svk.se/nordbalt.

Där kabeln passerar stenmurar kommer dessa att tas bort på den bredd som behövs för att ta sig igenom, för att sedan läggas tillbaka igen. Dessa arbeten ansöker Svenska Kraftnät dispens för hos Länsstyrelsen. Även stängsel kommer att sättas tillbaka efter utförda arbeten.

I maj fick Svenska Kraftnät regeringens klartecken att bygga likströmsförbindelsen NordBalt. Koncessionsbeslutet fattades den 17 maj och våren 2014 planerar vi att börja gräva ner kabeln.

Det sista större kontraktet för NordBalt tecknades den 15 augusti. NCC Construction Sverige AB får uppdraget att gräva och lägga ner likströmsförbindelsen på landsträckan mellan Sandvik och Nybro. Totalsumman uppgår till nära 49 miljoner kronor.

MARKUPPLÅTELSEAVTALEN HAR SKICKATS UT

För att reglera rättigheter och skyldigheter mellan Svenska Kraftnät och fastighetsägarna vill vi gärna teckna så kallade markupplåtelseavtal. Under juni och juli skickades markupplåtelseavtalen

ut till alla fastighetsägare. Tveka inte att kontakta oss om ni har frågor om avtalen. Se kontaktuppgifter på sista sidan.

Kontraktet signerades av NCC:s affärschef Mats Hylén och Svenska Kraftnäts generaldirektör Mikael Odenberg.

Frågor och svar om byggnationen på land

När börjar arbetet ute i fält?

Avverkningen kan komma att starta i slutet av 2013. Schaktningen startar våren 2014.

Vem sköter avverkningen?

I samband med ersättningserbjudandet får skogsägaren välja hur skogen ska tas om hand. Antingen kan Svenska Kraftnät köpa träden på rot eller så kan skogsägaren själv ta hand om de utstämplade träden.

Är det lönt att jag sår på våren?

Man ska bruka sin mark som vanligt. Om man odlar specialgrödor, ska man i god tid innan samråda med vår kontaktperson Hans Nilsson för att hitta alternativa lösningar.

När kommer ni till min fastighet?

Vi kommer att genomföra en syn tillsammans med fastighetsägaren ooch entreprenören i god tid innan byggnationen startar. Vid den synen vet vi mer om tidsplanen. När arbetena är klara följer ännu en syn.

Hur ersätter ni skador i mark och vägar som körs sönder under byggtiden?

Alla tillfälliga skador ersätts efter besiktning och värdering. Detta kommer att ske löpande.

Utför Svenska Kraftnät eller entreprenören skaderegleringen?

Innanför arbetsområdet (som är mellan 9-13 m brett) sköter Svenska Kraftnät skaderegleringen, utanför arbetsområdet är det entreprenörens ansvar.

Hur bred blir den slutliga kabelgatan?

Svar: Ledningsrätten kommer på de flesta platser att omfatta 10 meter. Inom det området tillåts exempelvis inga höga träd att växa.

Kommer ni att stänga av vägar under byggtiden?

Vissa enskilda vägar kan komma att stängas av tillfälligt, under förutsättning att vi kommer överens med väghållaren. När mindre vägar grävs upp kan körplåtar läggas över kabelschaktet.

Kan jag köra över den nedgrävda kabeln med skogsmaskin?

I normalfallet är det inga problem. Om man har väldigt mjuka marker och kör mycket så bör man säga till, så kan vi göra en förstärkning över kabeln i form av kabelskydd eller liknande.

Om jag behöver gräva i närheten av den nedgrävda kabeln, vad gör jag då?

Kontakta Svenska Kraftnät innan du börjar gräva. Fastighetsägaren har så kallad samrådspplikt över framtida arbeten inom ledningsrättsområdet.

Vad innebär det att jag inte får ändra markanvändningen ovan kabeln?

Att du exempelvis inte får bygga ett hus ovan kabeln, plantera skog etc. Även i detta fall har fastighetsägaren så kallad samrådspplikt med Svenska Kraftnät.

Hur gör ni med dräneringssystem?

Vi har låtit Jordbruksverket göra en utredning och ta fram ett förslag på hur vi ska återställa dräneringarna. Vi har gått igenom förslaget med fastighetsägarna och kommer att återställa dräneringarna efter Jordbruksverkets förslag.

Ska ni spränga och i sådana fall var?

Vi kommer att spränga där det finns berg, vilket vi vet att det gör i delar av den befintliga ledningsgatan.

Vad händer om jag inte vill underteckna markupplåtelseavtalet?

Vi har ansökt om ledningsrätt och i höst kommer Lantmäteriet att kalla till en förrättning. Eftersom vi har fått koncession (tillstånd enligt ellagen) för NordBalt kommer Lantmäteriet att ge Svenska Kraftnät tillträde till de fastigheter vars fastighetsägare inte har undertecknat avtalet.

Hur länge kan kabeln komma att ligga kvar? Vem äger kabeln?

NordBalt har en tillsvidarekoncession. Den dagen förbindelsen slutar att användas gör Energimarknadsinspektionen en prövning om den ska grävas upp eller inte. Miljöpåverkan kan bli större genom

att ta bort den. Då den inte används längre är Svenska Kraftnät skyldiga att starta processen hos Lantmäteriet att ta bort ledningsrätten.

Vår bedömning är att Svenska Kraftnät fortsatt äger kabeln den dagen drifttillståndet är borta.

Hur kommer bygget att gå till?

Minst två schaktag kommer att arbeta på olika platser. Entreprenören har ytterligare möjlighet att sätta in fler arbetslag. Schaktningen kommer att börja nere vid strandkanten och i Persmåla i mars/april. Innan dess startar dock en del förberedande arbeten som styrda borrhningar, borrhningar under några vattendrag samt under vägkorsningar där man schaktar av vägen och lägger rör.

Kommer arbetet med att gräva ner kabeln på land utföras i etapper?

Enligt planeringen ska upp till 2000 meter kabel grävas ner per vecka. Det hela utförs i ett svep; kabelgraven schaktas, ett lager sand läggs i botten följt av de två elkablarna och optokabeln. Maximalt kommer 2000 meter kabelgrav att få stå öppen samtidigt. I brukad mark kommer bandgående maskiner att användas för att minska markskadorna.

Har den som sitter i grävmaskinen koll på var dräneringarna ligger?

Ja, schaktentreprenören får det ansvaret. Alla kända dräneringar och annat skyddsvärt har registrerats med GPS. Svenska Kraftnät kommer även att ha byggkontrollanter på plats, som ska bli informerade av entreprenören när man stöter på okända dräneringar. Alla okända dräneringar kommer att positionsinmätas så att man kan följa upp dem i framtiden.

Hur djupt kommer kabeln att ligga?

I brukad mark kommer kabeln att ligga minst 1,2 meter ner. I obrukad mark blir djupet 0,9 meter.

Kommer det vara lätt att se var kabeln går?

I icke brukad mark kommer det en bit ner i marken att finnas ett varningsband, som varslar om att det finns en kabel. Ytterligare 1-2 dm ner kommer ett kabelskydd att ligga.

I åkermark kan man inte lägga varningsband, kablarna ligger djupare och kabelskydden ligger som varsel.

Kommer ni att använda markeringspinnar?

Det kommer sättas markeringspålar på sådana platser där det blir specifika brytpunkter och där de inte står i vägen.

Kan det överlämnas en digital fil till markägaren så att denne ser var kabeln går?

Ja, uppgifterna om var kabeln ligger ska lämnas till markägaren, digitalt om man vill ha det. Svenska Kraftnät kommer även att lägga in Nord-Balt på webbplatsen www.ledningskollen.se.

Vilken är temperaturen runt kabeln?

Temperaturen på kabelns yta vid maximal kontinuerlig drifteffekt på 700 MW kommer att vara runt 50 grader C på de platser där sämsta markförhållanden råder.

Skulle man kunna få lägga ner en slang till sin jordvärmepump intill NordBalt?

Det är en innovativ idé, men vi som ledningsägare måste försäkra oss om att kabeln inte skadas och kan därför inte tillåta det. En skada på kabeln kan innebära allvarliga risker för personskador, och då inte bara för den som gräver.

Jag är arrendator. Hur fungerar det för min del om inte fastighetsägaren undertecknar markupplåtelseavtalet? Får jag ta del av någon ersättning?

Arrendatorn får full ersättning för sina skador, oavsett om markägaren undertecknar avtalet eller inte. Frivilligtilläggen tillfaller dock markägaren.

Kommer det att vara tillåtet med exempelvis julgransodling i kabelgatan?

Generellt sett är svaret nej, men om fastighetsägaren lämnar en förfrågan kan Svenska Kraftnät ta ställning i det enskilda fallet.

Hur får vi information om pågående arbeten?

På Svenska Kraftnäts webbplats www.svk.se/nordbalt kommer vi löpande att informera om arbetet som sker ute i fält. Vi kommer även att skicka ut nyhetsbladet Projektnytt under byggskedet. Du är alltid välkommen att kontakta våra kontaktpersoner Hans Nilsson och Hans Larsson, samt vår kommunikator Elin Drugge.

Stämplingen av skog blev klar i våras. Träd som kan stå kvar har blå markering. Orange markering innebär avverkning.

Pågående arbeten vid Nybro station

Hela det nya stationsområdet är utjämnat och nu är alla diken samt en utjämningsdamm grävda. De överblivna jordmassorna har lagts upp i vallar runt området, som bildar ljudbarriärer och minskar insynen till området.

Alla fundament i den del av stationen där ställverket ska stå är klara. Där håller just nu entreprenören Skanska på att återställa efter genomförda markarbeten. Under sommaren har

även ett manöverhus monterats på området. Just nu bygger företaget Heda ett staket runt stationen. Arbetet med att montera stålet för primärapparaterna och ställverket har påbörjats.

Byggnationen av Nybro station håller än så länge tidplanen och sommaren 2014 skall växelströmsställverket vara klart. Ett år senare, 2015, skall omriktardelen stå klar.

Det nybyggda manöverhuset.

Montage av prefabricerade fundament.

Ställverket med utplacerade fundament. Fotot visar även hur ett staket börjat byggas runt anläggningen. Fotot är taget från manöverhuset och rakt västerut.

Fotot är tagen från stationens sydvästra hörn och riktningen är nordost.

SVENSKA KRAFTNÄTS KONTAKTPERSON FÖR SKOG OCH MARK SVARAR PÅ FRÅGOR

Namn: Hans Larsson, 65 år (och vill gärna fortsätta jobba tills NordBalt drifttagning 2015/2016).

Ansvarsområde i projektet: Kontaktperson mellan markägare och Svenska Kraftnät

Familj: Gift sedan 40 år, två vuxna döttrar och fyra barnbarn.

Bor: i Mörrum, Blekinge.

Intressen: Jagar när han hinner. Driver eget skogsbruk.

- Skogen passeras av tre kraftledningar, så jag är fullt medveten om vad markägare kan känna inför en ny ledning, säger Hans.

VILKA ÄR DINA ANSVARSOMRÅDEN I NORDBALT-PROJEKTET?

Tillsammans med Hans Nilsson är jag kontaktperson och länk mellan Svenska Kraftnät och markägarna eller deras ombud. Jag ansvarar för att sköta intrångsvärderingen mellan Nybro och Sandvik och innan semestern skickades samtliga ersättningserbjudanden ut till fastighetsägarna. I våras mätte Bernt Pettersson och jag upp alla träd jag upp alla träd som ska avverkas mellan Nybro och Sandvik.

Jag och Hans Nilsson kommer att sköta all skadereglering under byggskedet. Jag vill passa på att uppmana fastighetsägarna att kontakta oss omgående om de upptäcker markskador under byggskedet. Entreprenören NCC är i första hand skyldig att meddela om det blivit någon skada, men ring om ni ser något fel så löser vi det på en gång.

VILKA UTMANINGAR HAR DU I ARBETET?

Svenska Kraftnät vill ha en bra relation med markägarna och där har jag en viktig roll. Jag tycker att det är viktigt att berörda känner att de

kan lita på mig.

Ibland är det en utmaning att göra frivilliga överenskommelser med de som berörs av en ny elförbindelse.

VAD ÄR AKTUELLT JUST NU?

Jag håller på att upprätta ett platskontor i sågverket i Tvärskog. Där kommer jag, Hans Nilsson och tre bygglidare att tillbringa mycket tid under byggskedet.

HAR DU ARBETAT MED ANDRA STORA INFRASTRUKTURPROJEKT?

Jag har jobbat på Skogsstyrelsen i 29 år, bl.a. med projektering av skogsvägar, men driver nu sedan 11 år tillbaka ett eget företag. Jag jobbade t.ex. med tillstånden, markägarkontakten och värderingen när Blekinge kustbana skulle elektrifieras och har varit delprojektledare i Trafikverkets nationella projekt Trädsäkra järnvägen. Jag hjälper även Lantmäteriet som sakkunnig när det gäller skogsvägar.

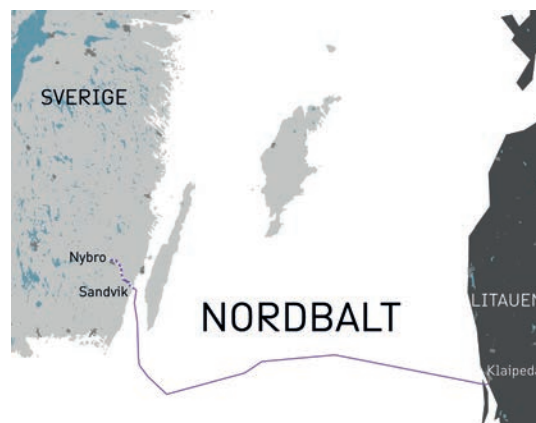
TIDPLAN

PROJEKT	TID
Huvudförhandling i Mark- och miljödomstolen angående ansökan om vattenverksamhet för sjö- resp. landkablarna.	September 2013
Lantmäteriförrättning	Hösten 2013
Planerad start schaktning för markkabel	Början av 2014
Planerad drifttagning	Årsskiftet 2015/2016

FAKTA OM NORDBALT

NordBalt är en planerad likströmsförbindelse mellan Sverige och Litauen med en effekt på 700 MW. NordBalt kommer att binda samman de baltiska staternas elnät med det nordiska - idag är den enda förbindelsen en kabel mellan Estland och Finland. När förbindelsen står klar blir de baltiska länderna integrerade med den nordiska och europeiska elmarknaden. Planerad drifttagning är vid årsskiftet 2015/2016.

EU-kommissionen har engagerat sig i frågan om förbindelser mellan elmarknader och har tilldelat resurser till viktiga infrastrukturprojekt, såväl till en ny förbindelse mellan Finland och Estland (Est-Link 2) som till den här svensk-baltiska förbindelsen. Till NordBalt bidrar Kommissionen med 175 M€. Beloppet avser både själva sjökabeln med omriktarstationer (131 M€) och nätförstärkningar i det interna baltiska nätet (44 M€).

Samfinansierat av EU

Europeiska energiprogrammet för återhämtning

KONTAKTPERSONER

MARCUS JACOBSON
Huvudansvarig
Telefon: 08-475 85 66
E-post: marcus.jacobson@svk.se

HANS NILSSON
kontaktperson skog och mark
Telefon: 070-897 01 24
E-post: markvardering@telia.com

ELIN DRUGGE
kommunikatör
Telefon: 08-475 80 54
E-post: elin.drugge@svk.se

HANS LARSSON
kontaktperson skog och mark
Telefon: 070-854 36 90
E-post: skogstjanst@telia.com

JOHAN UGGLÅ
avtalsfrågor
Telefon: 08-475 84 18
E-post: johan.uggla@svk.se

Fotograf: Peter Knutson

Redaktör: Elin Drugge, tel. 08 475 80 54
Ansvarig utgivare: Malin Werner, tel. 08 475 82 64

Svenska Kraftnät är ett statligt affärsverk med uppgift att förvalta Sveriges stamnät för el, som omfattar ledningar för 400 kV och 220 kV med stationer och utlandsförbindelser. Svenska Kraftnät har också system-ansvaret för el. Vi utvecklar stamnätet och elmarknaden för att möta samhällets behov av en säker, miljövänlig och ekonomisk elförsörjning. Därmed har vi också en viktig roll i klimatpolitiken.

SVENSKA KRAFTNÄT
BOX 1200
172 24 SUNDBYBERG
STUREGATAN 1

TEL 08 475 80 00
FAX 08 475 89 50
WWW.SVK.SE

